

MOCIÓ D'ADHESIÓ A L'ESTRATÈGIA CATALANA RESIDU ZERO I DE MESURES DE FOMENT DEL RECICLATGE

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Un dels reptes que se'ns plantegen com a societat és què fer amb l'enorme quantitat de residus que genera aquest sistema basat en un consumisme depredador i voraç.

El problema dels residus, la seva gestió i tractament, i els elevats costos ambientals, socials i econòmics que suposen, ens obliguen a pensar que possiblement cal fer un pas endavant i replantejar-nos l'actual model imperant, que ens porta a llençar els residus en una bossa, dipositar-la dins la gran boca d'un contenidor que tot s'ho empassa i oblidar-nos completament de les nostres deixalles, que per art de màgia han desaparegut del nostre davant, sense importar-nos on i com acabaran. La sostenibilitat i la cura del medi ambient són un compromís ineludible que requereix necessàriament superar el model actual.

Si observem la bossa tipus d'una llar catalana, veurem que més del 70% dels residus que generem es poden reutilitzar, reciclar o compostar sense problemes, i que per tant mai haurien d'arribar a un abocador o incineradora. No obstant, la mitjana catalana de recollida selectiva se situa al voltant del 40%, una xifra molt pobra que ens porta a reflexionar sobre què està fallant en la nostra societat, amb un sistema de gestió de residus on s'aboquen milions i milions de diner públic en la gestió i recollida de residus i en campanyes publicitàries i de comunicació, però que amb dades a la mà es demostra com un fracàs absolut. Actualment, de fet, és un dels serveis públics en què l'Ajuntament de Calafell hi destina més recursos.

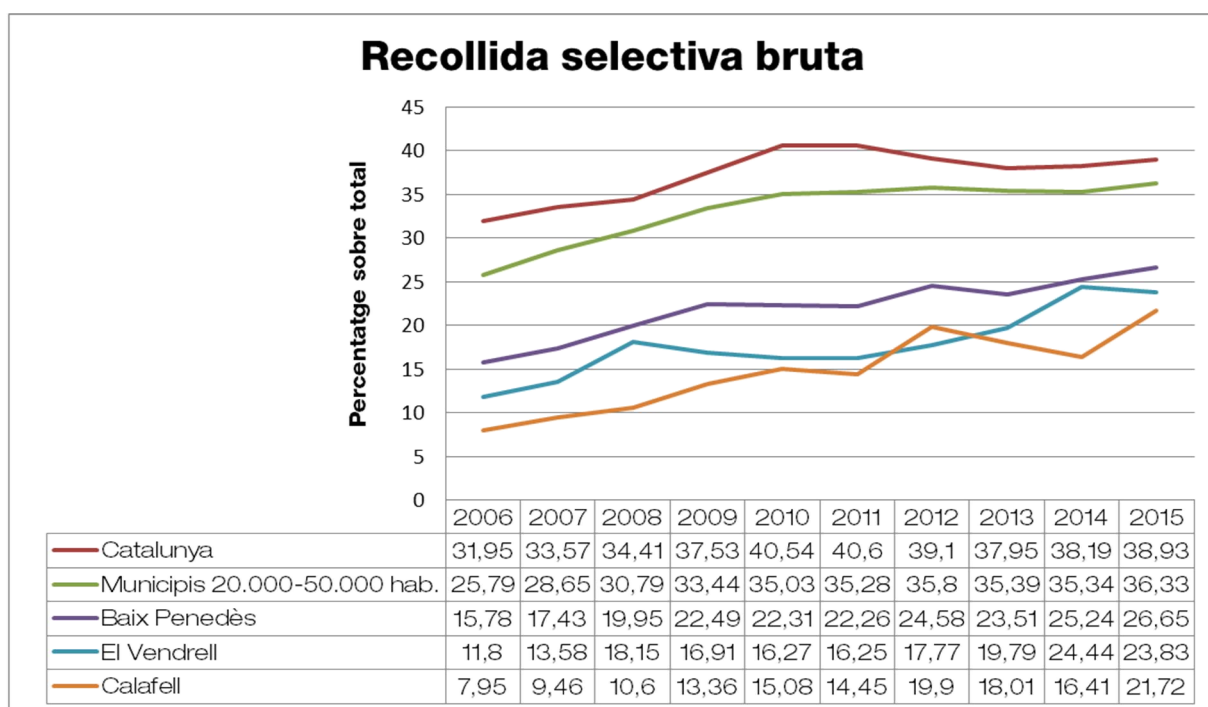
Situació del reciclatge i la generació de residus a Calafell¹

Calafell ha generat en els últims anys una mitjana de més de 17.000 tones de residus anuals. L'any 2015 (últim any amb dades disponibles), Calafell se situa entre el 15% de municipis de Catalunya amb menor percentatge de recollida selectiva. La recollida selectiva se situa en un 21,72%, una dada que contrasta amb la d'altres municipis catalans, com és el cas de Matadepera (90,53%), Tiana (81,65%), Sant Sadurní d'Anoia (78,38%), Manlleu (70,65%) o Girona (47,83%), i que es troba molt lluny del 60% que estableix l'Agència de Residus de Catalunya al Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de

¹ Totes les dades que se citen han estat obtingudes de l'Agència de Residus de Catalunya.
<http://estadistiques.arc.cat/ARC/>

Catalunya per al 2020. Paral·lelament, el municipi s'ubica entre el 10% de municipis amb una major generació de residus per habitatge i any.

En el gràfic següent es pot observar com en els últims anys Calafell s'ha caracteritzat per unes taxes extremadament baixes de recollida selectiva. Durant el període 2006-2015, la mitjana catalana sempre ha superat amb escreix la calafellenca. Aquesta tendència, però, també la constatem quan comparem les dades del municipi amb les del seu àmbit geogràfic més proper, la comarca del Baix Penedès.

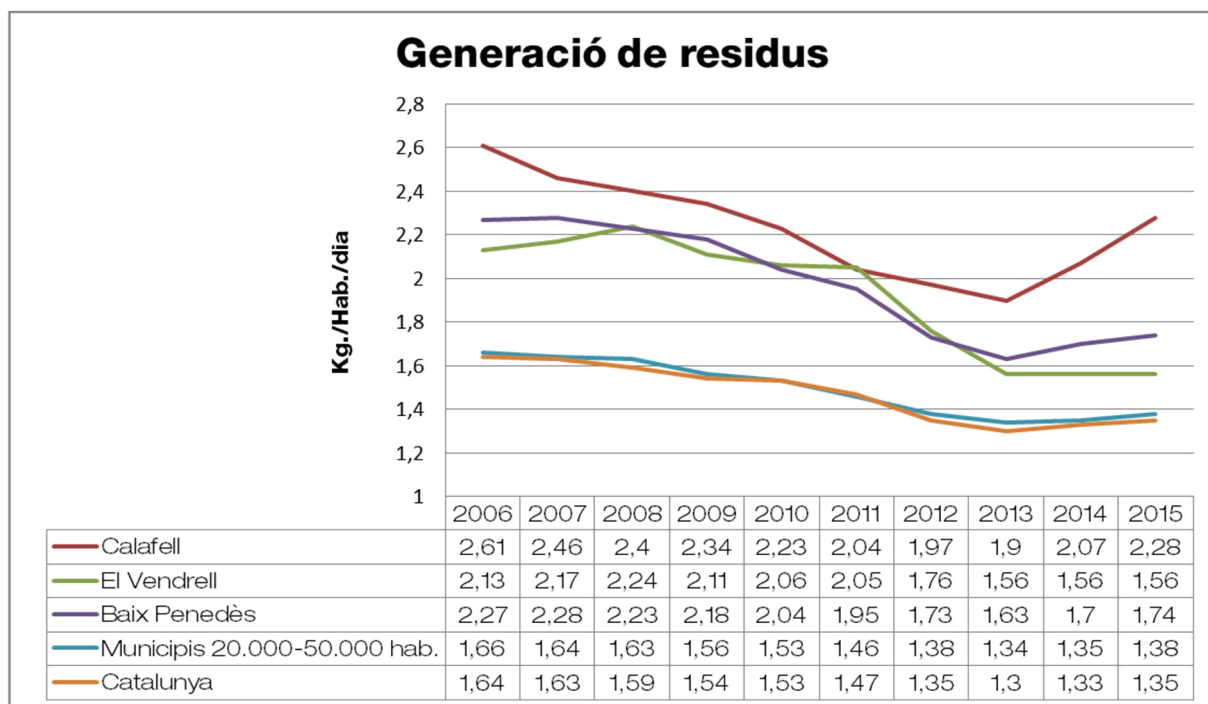
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

Una altra forma d'aproximar-nos a aquesta problemàtica és comparant Calafell amb municipis amb unes característiques demogràfiques similars. En el gràfic es mostren les dades de recollida selectiva dels municipis catalans amb una població entre 20.000 i 50.000 habitants. Per gairebé la pràctica totalitat dels anys de la mostra, Calafell presenta xifres que no arriben al 50% de la mitjana. Fins i tot en el cas del Vendrell, en la pràctica totalitat dels anys el municipi veí presenta unes xifres més elevades, una tendència que s'ha accentuat des del 2012, moment a partir del qual Calafell demostra una reducció important en el percentatge de recollida selectiva. Aquesta tendència, tanmateix, s'ha vist contrarestat el 2015, moment en què observem un augment considerable, de més de 5 punts percentuals, de la recollida selectiva a Calafell. En termes ordinals, la situació tampoc

és encoratjadora. Entre la quarantena de municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants, Calafell ocupa el penúltim lloc quant a recollida selectiva.

En termes generals, podem observar com en l'últim decenni el municipi de Calafell ha estat incapaç de superar l'escletxa de reciclatge que el separa tant de la mitjana catalana com dels àmbits poblacionals equiparables. L'any 2006 la situació era molt dolenta; el 2015 ho segueix sent, si bé es constata un augment de més de 5 punts percentuals en la recollida selectiva respecte l'any anterior. En xifres absolutes, ha multiplicat els percentatges de recollida selectiva, si bé en un context en què arreu del país s'han produït avenços importants al respecte. En conseqüència, des d'un punt de vista relatiu, la situació del municipi en comparació amb els seus homòlegs s'ha mantingut pràcticament inalterada. Calafell segueix estant a la cua pel que fa a recollida selectiva de residus.

La situació és força semblant en l'àmbit de la generació de residus. En el següent gràfic s'aprecien els elevats valors del municipi en comparació amb la mitjana catalana, però també pel que fa a la comarca del Baix Penedès i els municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants. Les diferències s'han mitigat durant el període 2006-2015, si bé de forma clarament insuficient. L'any 2015, Calafell produeix un 69% més de residus per habitatge que la mitjana catalana, un 65% més que els municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants i se situa entre 30 i 50 punts percentuals per sobre de la comarca del Baix Penedès i del Vendrell, respectivament. En termes ordinals, Calafell és un dels cinc municipis d'entre 20.000 i 50.000 habitants amb una major generació de residus per habitatge.

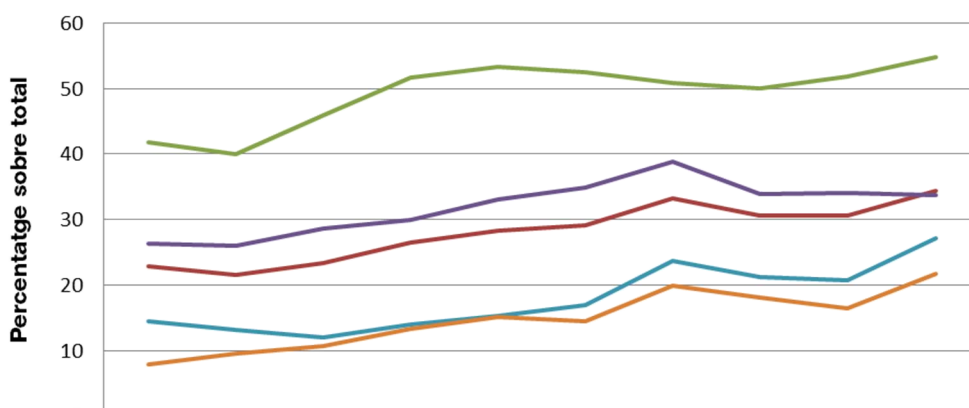
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

Una última forma comparativa d'aproximar-nos a la situació de Calafell és observar què succeeix en municipis turístics amb una taxa de població estacional semblant a la de Calafell. L'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) facilita aquestes dades mitjançant l'indicador de Persones en Equivalència a Temps Complet Anual (ETCA)², una fórmula de càlcul del nombre de persones que hi ha en un municipi en mitjana anual, computant no només els empadronats sinó també aquelles persones que hi passen algun període de temps (en el cas de Calafell, essencialment persones amb segones residències).

En els següents gràfics es comparen les dades de Calafell amb les dels tres municipis amb unes característiques més similars a Calafell pel que fa a població empadronada i estacional: Cambrils, Salou i Lloret de Mar. Totes ells són poblacions amb índex ETCA similars a superiors a Calafell i amb una població empadronada entre els 25.000 i els 40.000 habitants, el rang en el qual es troba Calafell. Les dades posen de manifest que la recollida selectiva d'aquests municipis també és superior a la de Calafell. De mitjana, aquests municipis presenten un índex de prop del 35% de recollida selectiva, mentre que a Calafell el percentatge no arriba al 22%. Val a dir, però, que les dades demostren una molta menor elasticitat quant a la generació de residus, i Calafell se situa en la mitjana dels seus homòlegs ETCA.

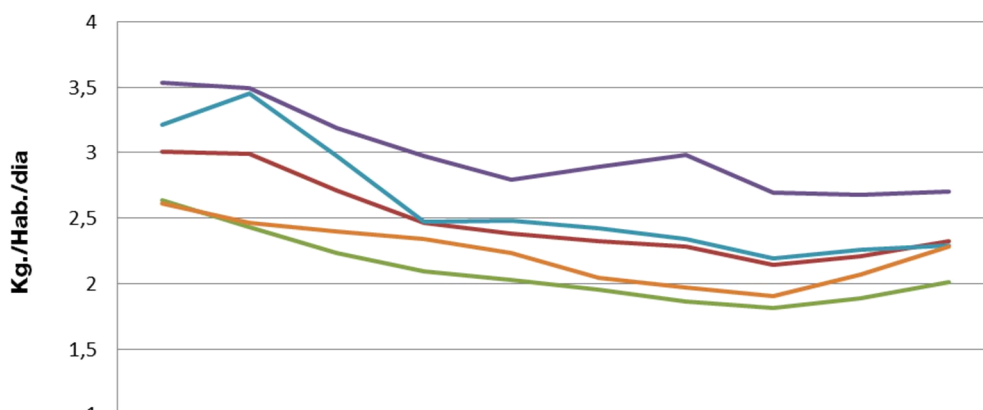
² <http://www.idescat.cat/pub/?geo=mun%3A430379&id=epe>

Recollida selectiva bruta municipis ETCA

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mitjana 4 municipis	22,78	21,59	23,27	26,41	28,34	29,13	33,2	30,59	30,52	34,34
Cambrils	41,79	40,02	45,88	51,68	53,37	52,55	50,81	49,95	51,84	54,72
Salou	26,32	26,04	28,58	29,89	33,13	34,84	38,88	33,92	34,06	33,69
Lloret de Mar	14,41	13,19	11,93	13,96	15,28	16,89	23,7	21,23	20,73	27,21
Calafell	7,95	9,46	10,6	13,36	15,08	14,45	19,9	18,01	16,41	21,72

Generació de residus municipis ETCA

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mitjana 4 municipis	3,01	2,99	2,71	2,46	2,38	2,32	2,28	2,14	2,21	2,32
Cambrils	2,64	2,43	2,23	2,09	2,03	1,95	1,86	1,81	1,89	2,01
Salou	3,53	3,49	3,19	2,97	2,79	2,89	2,98	2,69	2,68	2,7
Lloret de Mar	3,21	3,45	2,97	2,47	2,48	2,42	2,34	2,19	2,26	2,29
Calafell	2,61	2,46	2,4	2,34	2,23	2,04	1,97	1,9	2,07	2,28

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya i de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Les conseqüències d'aquest baix reciclatge no són només ambientals (enviem una gran quantitat de residus a l'abocador, amb el malbaratament de recursos que això representa i l'impacte ambiental que genera, principalment pel que fa al canvi climàtic), sinó també econòmiques: més residus enviats a tractament finalista representen més costos per a l'ajuntament i menys ingressos provinents de la valorització de materials. Cal tenir en compte que la recollida i tractament de residus representa una de les partides més importants de l'Ajuntament. L'any 2015 va suposar prop de tres milions d'euros.

Marc normatiu

La Directiva Marc de Residus 2008/98/CE³ estableix els objectius de reciclatge i de reutilització per a l'any 2020 situant en un 50% tots els residus domèstics i assimilables de paper, plàstic, metalls i vidre.

El Parlament de Catalunya, en execució de diverses directives europees anteriors, va aprovar la Llei 9/2008 del 10 de juliol, sobre finançament de les infraestructures de residus i els canons sobre la disposició del rebuig, que modifica la Llei 16/2003 reguladora dels residus. Aquesta normativa⁴ afecta els municipis en una doble direcció: han de millorar i ampliar la recollida selectiva i el tractament dels residus a l'horitzó 1 de gener de 2010 d'acord amb allò determinat al Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya 2007-2012 (PROGREMIC), elaborat per l'Agència Catalana de Residus.

El PROGEMIC determinava unes línies d'actuació per al període 2007-2012. El programa, basat en principis com el de la participació, la proximitat i la suficiència, la responsabilitat del productor o la proporcionalitat entre els costos de gestió i la quantitat de residus gestionats tenia com a objectius, entre d'altres, els següents:

- ✓ Fomentar una bona recollida selectiva en origen, com a estratègia per a obtenir materials de qualitat que tinguin sortida en el mercat del reciclatge.
- ✓ Potenciar especialment la gestió i recollida selectiva en origen de la fracció orgànica dels residus municipals.
- ✓ Potenciar les recollides comercials en origen.
- ✓ Potenciar un veritable mercat de reciclatge, sota els criteris de suficiència i proximitat.
- ✓ Reduir l'abocament final, especialment de fracció biodegradable i materials recuperables.

³ Publicada al Diari Oficial de la Unió Europea, el 22 de novembre 2008.

⁴ Actualment, Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, del text refós de la Llei de residus.

- ✓ Incorporar a les persones en les actuacions de gestió de residus, maximitzant la implicació i coneixements de la població i els gestors.

Actualment es troba en fase final d'aprovació el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya (PRECAT20)⁵ el qual, elaborat també per l'Agència Catalana de Residus, pretén treballar en la mateixa línia que el PROGREMIC. L'objectiu principal del programa per a l'any 2020 és determinar l'estratègia d'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de prevenció i de gestió de residus, sota la perspectiva de contribuir a l'obtenció i a l'ús eficient dels recursos i afavorint el desenvolupament d'una economia circular i baixa en carboni, que alhora sigui competitiva i generadora de noves activitats. 149 accions són les que pretenen assolir els següents objectius estratègics:

- ✓ Potenciar la visió dels residus com a recursos.
- ✓ Contribuir, des d'una perspectiva de cicle de vida, i en el marc de la política energètica, a la lluita contra el canvi climàtic i altres impactes associats a la gestió de residus i a l'ús de recursos.
- ✓ Reduir la generació de residus, impulsant la prevenció i particularment la reutilització.
- ✓ Fomentar la preparació per a la reutilització de residus.
- ✓ Incrementar la valorització del conjunt de residus, particularment la valorització material, des d'una òptica de l'economia circular i baixa en carboni.
- ✓ Suprimir progressivament la disposició de residus valoritzables.
- ✓ Fer transparent i sostenible econòmicament la gestió de residus.

Estratègia Catalana Residu Zero

És en aquesta mateixa línia que diferents sectors de la societat catalana (municipis i associacions municipalistes, empreses, universitats i centres de recerca, entitats ecologistes i socials) van constituir el 4 de març de 2011 el Fòrum Estratègia Catalana Residu Zero⁶.

Aquesta iniciativa s'emmarca dins un moviment internacional (Zero Waste International Alliance, Zero Waste Europe) al qual ja s'hi han adherit nombroses administracions locals i regionals, empreses i organitzacions de diferents països.

L'Estratègia Catalana Residu Zero implica avançar cap a la reducció i reaprofitament progressiu dels residus com a recursos i, per això, planteja estratègies i objectius concrets que permetin:

⁵ http://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/planificacio/

⁶ <http://estrategiaresiduzero.cat/>

- ✓ Tancar el cicle dels materials per tal que tot residu pugui ser transformat en matèria primera, tot procurant la sostenibilitat econòmica, social i ambiental.
- ✓ Aconseguir que l'any 2020 la producció de residus sigui inferior a 1,20 Kg/habitant/dia.
- ✓ Invertir la situació actual de manera que l'any 2020 com a mínim el 70% dels residus generats siguin recuperats i, com a màxim, el 30% siguin destinats a tractament finalista.

Aquests objectius es poden aconseguir:

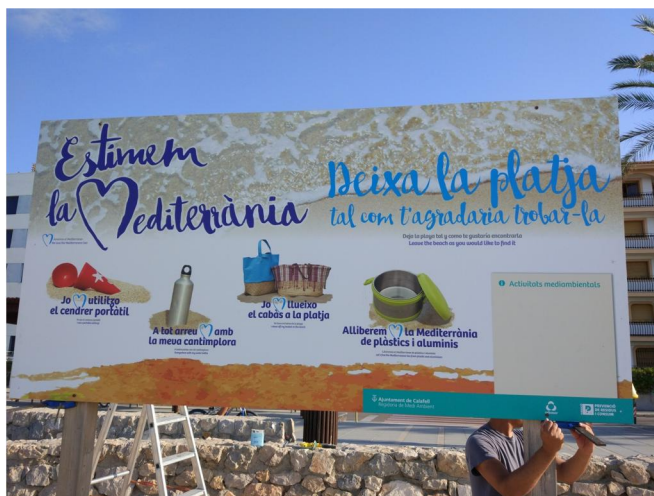
- ✓ Tenint en compte la generació de residus en l'avaluació de productes i processos per tal de considerar la seva viabilitat econòmica, social i ambiental.
- ✓ Evitant que tots els residus que poden ser reutilitzats, reciclats o compostats siguin destinats a l'abocador o a la incineració.
- ✓ Redissenyant els productes per tal que no facin residus o que aquests siguin reciclables, reutilitzables o fàcilment assimilats pel medi.
- ✓ Evitant la producció i comercialització de productes per als quals no hi hagi cap tecnologia sostenible que els pugui integrar o transformar en un nou producte.

En aquest sentit, val a dir que Calafell ja ha mostrat anteriorment el seu compromís amb el medi ambient i el mostra actualment.

El 9 de juny de 2010 l'Ajuntament de Calafell va acordar en ple donar suport al sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos (SDDR) en el sentit d'instar a la Generalitat de Catalunya a promoure una Llei de Prevenció de Residus que plantegi com a sistema integral el SDDR, a petició de la Fundació per a la Prevenció de Residus i Consum Responsable.

L'any 2014 el municipi es va adherir al Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses per reduir les emissions de CO2.

L'estiu del 2016 s'ha exposat a les platges de Calafell, en col·laboració amb la Fundació per a la Prevenció de Residus i Consum Responsable, una exposició de 6 panells que es troben ubicats al darrere dels rètols informatius de les platges, mitjançant la qual es pretén reduir la generació de residus i el seu reciclatge a través de l'ús dels contenidors selectius.

El model “porta a porta”: una alternativa ecològicament necessària i econòmicament viable

L'alternativa al sistema tradicional de contenidors (la que actualment s'aplica a Calafell) és el de recollida selectiva Porta a Porta (PaP). El sistema PaP es fonamenta en el fet que els posseïdors dels residus en separen les diverses fraccions, però en comptes de dipositar-les en uns contenidors, són recollides directament en el punt de generació (la porta de l'habitatge o comerç) d'acord amb un calendari preestablert.

La seva implantació pot ser total, és a dir, quan inclou totes les fraccions domèstiques amb recollida a la via pública, o parcial, amb la recollida només d'algunes fraccions (com a mínim resta i orgànica) i mantenint els contenidors per a les altres fraccions. Un dels objectius de la implantació del sistema PaP és generalitzar la separació en origen i la recollida selectiva, a fi de recollir més quantitat de residus valoritzables (reciclables, compostables i reutilitzables) i de bona qualitat.

Els resultats de recollida selectiva assolits en els municipis que tenen en marxa sistemes porta a porta són en superiors, tant en quantitat recollida com en qualitat de la separació (en general se situen entre el 60% i el 80% de recollida selectiva). A més, els models de recollida PaP permeten identificar el generador i per tant possibiliten la implantació de sistemes de fiscalització més justos com són els de pagament per generació (per exemple, pagament per bossa).

El PaP no només resulta beneficiós per a augmentar el reciclatge municipal sinó que és un incentiu important per a l'increment de l'ocupació local en tractar-se d'un sistema menys intensiu en maquinària i taxes per al tractament de residus en favor de ser-ho més en mà d'obra.

Els principals avantatges d'aquest model són:

- ✓ Nivells més alts de recollida selectiva i recuperació.
- ✓ Retirada de contenidors de la via pública (es guanya espai i es redueixen costos econòmics per aquest concepte, atès que no és necessari el manteniment ni neteja de contenidors).
- ✓ El percentatge de població que tendeix a participar a la recollida selectiva és major.
- ✓ Els sistemes complementaris de recollida selectiva (fracció vegetal, voluminosos...) tendeixen a funcionar millor.
- ✓ Desapareix l'anonimat en el lliurament dels residus i possibilita l'aplicació de taxes d'escombraries de pagament per generació.
- ✓ El cost del reciclatge tendeix a ser menor. Fet especialment important tenint en compte que la tendència general arreu d'Europa és l'augment dels cànon de reciclatge.
- ✓ Els ingressos per sistemes integrats de gestió, venda de materials i retorn del cànon solen ser majors.
- ✓ Es redueix el percentatge de residus no municipals dels quals s'acaba fent responsable el municipi.

Els inconvenients del model no són tècnics ni econòmics, sinó que tenen a veure bàsicament amb la modificació dels hàbits de les llars, atès que el sistema implica la subjecció a un horari de lliurament més estricte o guardar cada fracció de residus a casa fins el dia que toca la recollida. És per aquest motiu que totes les regions on el sistema PaP ha estat implantat han comptat amb campanyes prèvies de sensibilització destinades als veïns i veïnes del poble o ciutat en qüestió.

Finalment, des del punt de vista social, el sistema PaP permet assolir una gestió dels residus municipals basada en l'acceptació, la reducció dels conflictes, la participació i la conscienciació ciutadana, partint sempre d'uns criteris tècnics i polítics clars i transparents. A nivell econòmic no és pas més car que el model que tenim actualment i, a més, permet optimitzar els costos i suposa un jaciment de nova ocupació. Cal tenir present que a Calafell un dels serveis públics més car que presta l'Ajuntament és aquest; per tant, cal optimitzar-lo i millorar-lo.

Evidències empíriques

En un informe de la Comissió Europea de l'any 2015⁷, es posen de manifest algunes conclusions pel que fa al sistema de recollida porta a porta:

⁷ Comissió Europea (2015). *Assessment of separate collection schemes in the 28 capitals of the UE. Final Report*

- ✓ Produeix els millors resultats quant a nivells i qualitat del reciclatge.
- ✓ A pesar que els costos a curt termini són superiors als sistemes de recollida mitjançant contenidors, els costos de tractament dels residus són menors, atès que es genera menor brossa de rebuig i s'obtenen majors ingressos per material reciclable. En el mitjà i llarg termini, la inversió global es recupera, fins i tot en termes estrictament econòmics, i les despeses derivades de la gestió global dels residus disminueixen.
- ✓ La introducció progressiva del sistema porta a porta, per exemple mitjançant la implementació d'una o unes poques fraccions, genera un "efecte contagi" positiu i ajuda a incrementar els nivells de recollida selectiva d'altres fraccions no incloses en el model.

Aquestes mateixes conclusions són apuntades per un estudi elaborat l'any 2013⁸ que analitza els resultats del sistema de recollida porta a porta a Catalunya, en comparació amb el tradicional mitjançant contenidors. Aquestes són les principals conclusions de l'estudi:

- ✓ Els costos del sistema porta a porta per als ens locals són, de mitjana, similars o inferiors als del sistema en àrees de vorera, pràcticament iguals si els mesurem en relació a la població empadronada.
- ✓ El cost de recollida és el concepte que té una contribució més gran al cost global de gestió, molt per sobre del cost de tractament.
- ✓ En el model PaP, un major cost de recollida queda compensat per uns menors costos de tractament i per uns majors ingressos, que en ambdós casos deriven d'uns nivells de recollida selectiva més elevats respecte del model d'àrea de vorera.
- ✓ Un municipi amb bons resultats en la recollida selectiva estalvia en concepte de pagament del cànon i incrementa els ingressos en concepte de retorn, podent assolir un balanç positiu.
- ✓ Pel que fa a les possibilitats d'optimització dels costos de recollida en municipis PaP, els ens locals poden incidir en qüestions com la licitació dels contractes o l'optimització de les freqüències de recollida d'algunes fraccions de residus, que poden variar al llarg de l'any en funció de les condicions climatològiques

Són molts els territoris que ja han implementat l'ús del PaP com a sistema per a la recollida de residus. A tall d'exemple, se citaran els casos d'Argentona⁹, Parma¹⁰ i Guipúscoa¹¹, atès

http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/Separate%20collection_Final%20Report.pdf

⁸ Puig Ventosa, I.; Roca Jusmet, J. (Coord.). *Balanç econòmic de la recollida de residus porta a porta i en àrea de vorera per als ens locals i propostes d'optimització*. Fundació ENT.

<http://www.portaaporta.cat/ca/document.php?idDocument=153>

⁹ <https://www.zerowasteurope.eu/downloads/case-study-2-the-story-of-argentona/>

¹⁰ <https://www.zerowasteurope.eu/downloads/case-study-7-the-story-of-parma/>

que són representatius de tres realitats territorials diverses (municipis petits, ciutats i realitats geogràfiques supramunicipals) i disposen d'estudis de valoració dels resultats.

Argentona, municipi de 12.000 habitants, va iniciar la implementació del PaP l'any 2004. Durant el primer any d'implantació ja es varen poder observar canvis importants. El més rellevant el trobem en la recollida selectiva la qual, si valorem Argentona en la seva globalitat –el PaP no es començà a aplicar a la totalitat del municipi–, va augmentar del 20% al 40%. En les zones on es duu a terme, el percentatge és molt més elevat, arribant a assolir xifres de fins el 70%. D'altra banda, el volum de residus generats es va reduir a més de la meitat.

Argentona no només ha notat canvis pel que fa a gestió mediambiental, sinó també quant a les externalitats laborals positives del model. El sistema PaP, menys intensiu en maquinària i més en mà d'obra, ha permès triplicar el nombre de llocs de treball relacionats amb la recollida de residus al municipi.

Tot plegat ha estat fruit d'una implantació progressiva del projecte, començant pels residus orgànics i el rebuig i incorporant-hi, anys més tard, el paper i els envasos. L'any 2009, a més, es va introduir el “pagament per generació” a partir del qual cada llar té una base impositiva en funció de la gestió dels seus residus (qui practica un millor reciclatge paga menys). El municipi ha pogut valorar, anys més tard, quina ha estat la reducció dels costos totals del servei que ha comportat el PaP respecte l'anterior gestió de recollida mitjançant contenidors: 35.000€ per any.

Un altre exemple paradigmàtic de l'èxit del model PaP el trobem a la ciutat de Parma (190.000 habitants). El nou model es va iniciar l'any 2012, establint el sistema en primera instància al nucli antic. La ciutat ha anat adaptant el PaP (nombre de fraccions, horari de recollida...) en funció de les característiques de la zona i la densitat de la població. És per això que ha fet un canvi important pel que fa a la recollida selectiva, passant del 50% el 2012 a més del 70% el 2016. En aquest sentit, també és important destacar que hi ha hagut una reducció del 59% en la generació de residus al llarg d'aquests quatre anys i de gairebé la meitat pel que fa al rebuig. Com en el cas d'Argentona, l'ocupació local ha augmentat, en aquest cas més del 50%, gràcies a les feines que ha generat la nova gestió residual. Quant a la reducció de costos en comparació amb el sistema de contenidors, les xifres són contundents: 450.000€ a l'any.

El PaP ha resultat útil també en zones geogràfiques més àmplies i amb diverses densitats de població. Guipúscoa, amb una població de 730.000 habitants però amb realitats municipals prou diverses, és un exemple al respecte. Els primers municipis van adoptar el nou sistema el 2009 i l'any següent ja s'hi van incorporar noves regions com Hernani, que

¹¹ <https://www.zerowasteurope.eu/downloads/case-study-6-the-story-of-gipuzkoa/>

compta amb més de 20.000 habitants. Des del 2014, dues terceres parts dels pobles de Guipúscoa fan servir el PaP, fet que ha permès aconseguir unes taxes de reciclatge d'entre el 60% i el 80%.

La recollida de brossa a Calafell. Situació contractual

Actualment, el sistema de recollida d'escombraries a Calafell és prestat mitjançant l'Empresa Comarcal de Serveis Mediambientals del Baix Penedès (EcoBP), una societat mixta formada pel Consell Comarcal del Baix Penedès (CCBP) i l'empresa Fomento de Construcciones i Contratas (FCC).

En data 7 de març de l'any 2000, l'Ajuntament de Calafell va acordar delegar al Consell Comarcal del Baix Penedès, en l'àmbit del tractament i eliminació dels residus sòlids urbans, les competències per a la gestió selectiva de les fraccions de residu sòlid urbà, paper cartró, envasos, vidres i similars. La delegació fou feta sense determinació temporal i la seva efectivitat, per a cada una de les fraccions de residu municipal, entraria en vigència en el moment en què el Consell Comarcal manifestés a l'Ajuntament l'activació corresponent, en haver assolit el nivell tècnic i la infraestructura necessària per a exercir-lo en condicions legalment establertes¹².

El 15 de març de 2001 es va inscriure en el Registre Mercantil de Tarragona l'Empresa Comarcal de Serveis Mediambientals del Baix Penedès, SL; aquesta comença la seva activitat que manté fins l'actualitat¹³.

El 15 de maig de 2013 fou signat el "Conveni únic entre l'Ajuntament de Calafell, el Consell Comarcal del Baix Penedès i l'Empresa Comarcal de Serveis Mediambientals del Baix Penedès, S.L., descriptiu de les condicions tècniques i econòmiques en les quals es prestaran els serveis de recollida, transport, tractament i/o eliminació dels residus municipals". En aquest document únic quedaven reflectides les condicions legals, tècniques i econòmiques referents als serveis dels quals era peticionari l'Ajuntament de Calafell. El servei s'inicià l'estiu del mateix any.

El servei de recollida s'estableix com el de càrrega lateral o posterior mitjançant un model de recollida en àrees d'aportació de cinc fraccions. El pacte dinovè estableix que la durada del conveni es perllongarà fins el 15 de març de 2021. Així mateix, el pacte vint-i-unè recull que el conveni podrà ser modificat o ampliat mitjançant annexos que incorporin la prestació

¹² Els acords de delegació foren publicats al BOPT 121 de 26 de maig de 2000, i BOPT 174 de 28 de juliol de 2001. Posteriorment, en data 2 de febrer de 2011, l'Ajuntament de Calafell va signar un conveni addicional d'activació de la fracció orgànica i resta, modificat en data 18 de juliol de 2012.

¹³ Els estatuts de l'esmentada societat foren també aprovats pel Ple del Consell Comarcal, sessió 1/2000, de 12 d'abril (BOPT 121, de 26 de maig i DOGC 3150 de 30 de maig) i, posteriorment modificats, en sessió 7/2010, de 2 de desembre (BOPT 45, de 24 de febrer).

de nous serveis o noves fórmules de col·laboració entre les parts, en el marc de la delegació de competències i de l'objecte de la societat EcoBP.

Per tot l'exposat, la Candidatura d'Unitat Popular de Calafell proposa al Ple l'adopció dels següents

ACORDS

PRIMER. Estratègia Catalana Residu Zero (ECRZ).

1. Adherir-se a la Xarxa de Municipis de l'Estratègia Catalana Residu Zero.
2. Assolir l'any 2020 els índex de recollida selectiva i generació de residus que estableix l'ECRZ.
3. Promoure i participar en l'Estratègia Catalana Residu Zero i compartir les bones pràctiques amb els altres municipis de la xarxa.
4. Fer difusió del concepte Residu Zero tant a dins com a fora del municipi, perquè la societat el conegui, el compregui, i participi dels seus objectius.
5. Comprometre's a desenvolupar accions locals de prevenció de residus i de reducció de la fracció resta que concretin els objectius generals de l'Estratègia Catalana Residu Zero.

SEGON. Accions de foment del reciclatge i reducció de la generació de residus.

1. Sol·licitar als serveis tècnics municipals de l'Ajuntament que elaborin un informe de viabilitat tècnica i econòmica de la implantació d'una prova pilot del sistema PaP a una o diverses zones urbanes de Calafell que per les seves característiques demogràfiques i de densitat de població siguin idònies per a la implementació del model.

Aquest informe haurà d'estar a disposició dels grups municipals en el termini de sis mesos des de l'aprovació d'aquesta moció.

Si els serveis tècnics municipals no disposessin dels mitjans propis per a elaborar aquest informe, l'Ajuntament podrà fer-ne l'encàrrec a una empresa externa amb experiència reconeguda en la matèria.

2. Sol·licitar als serveis tècnics municipals de l'Ajuntament que en el termini màxim de 6 mesos elaborin un estudi per implantar la recollida "porta a porta" comercial de les fraccions orgànica, envasos lleugers, paper i cartró, vidre i fracció resta a tots els comerços i grans generadors del municipi de Calafell que contempli la implantació d'una taxa justa en la qual cada establiment pagui en funció del tipus i la quantitat de residus que generi. Aquest estudi haurà de contemplar també la proposta d'implantació de la recollida comercial i la campanya de comunicació i informació que s'hauria de fer en el cas que l'Ajuntament de Calafell, un cop fet l'estudi i analitzada la seva viabilitat tècnica i econòmica, decidís fer-ne la implantació.
3. Sol·licitar als serveis tècnics municipals de l'Ajuntament un estudi de la contenització existent (disponibilitat de contenidors per a la recollida selectiva) i modificar, si s'escau, el nombre i ubicació dels contenidors per tal que cap ciutadà s'hagi de desplaçar més de 100 metres per dipositar els residus de forma selectiva.
4. Sol·licitar a EcoBP que demani subvenció a l'ARC per l'adquisició dels autocompostadors pels residus orgànics.
5. Realitzar un estudi per millorar la fiscalitat local dels residus, incloent més incentius a la taxa de brossa per separar els residus, i repartint els costos de la gestió de residus de forma més equitativa entre els ciutadans i les activitats econòmiques.
6. Realitzar una campanya informativa sobre la gestió de residus, en què s'informi als veïns de la situació actual (resultats, cost del servei, etc.) i dels mitjans que l'Ajuntament posa a disposició dels veïns per tal de facilitar el reciclatge dels residus. (La informació ja està a l'abast dels ciutadans malgrat que no està centralitzada).
7. Instal·lar materials informatius a les àrees d'aportació de residus (àrees de contenidors), per tal que els ciutadans sàpiguen clarament què va a cada contenidor.

8. Crear una xarxa de comerços col·laboradors en la recollida selectiva. Donar informació als establiments (especialment bars, restaurants, establiments de menjar i mercats) sobre la recollida separada i fer un seguiment de la quantitat i qualitat dels residus generats en els establiments comercials.

TERCER. Notificar aquests acords a la Fundació per a la Prevenció de Residus i Consum Responsable com a secretaria de l'Estratègia Catalana Residu Zero i a l'Agència de Residus de Catalunya.

Candidatura d'Unitat Popular de Calafell

Calafell, 2 de setembre de 2016